

Előfizetési árak
Egy hónapra 2 P
40 fillér, negyedévre
7 pengő. — Egyes
szám ára: 10 fillér.
Megjelenik a kora
éleltáni órákban.

Bácskai Ujság

Szerkesztőség:
Baja, Árpád-tér 6.
Telefon 46. Kiadó-
hivatal: Árpád-tér
6. Postafiók 18

XXII. évfolyam 238. szám.

(BAJAI UJSÁG)
POLITIKAI NAPILAP

Baja, 1940. október 19., szombat

Nagy Miklós, az Actio Catholica főtitkára, dr Lafranco István és dr Gyéressy János szerkesztő a bajai katolikus férfinapon

A bajai Katolikus Egyesülés egyesített programja, amint már közöltük, a jövő vasárnap, október 27-én kezdődik meg a katolikus férfiak napjával. A férfi nap rendjét a jövő héten ismertetjük s itt most csak azt említhetjük meg, hogy a férfi napra Budapestről Bajára érkezik Nagy Miklós az Actio Catholica ismert nevű országos főtitkára, továbbá dr Lafranco István szerkesztő és dr Gyéressy János szerkesztő, akik érdekes tárgyú előadásokat tartanak majd a bajai férfi nap programja keretében.

Kormányzói köszönet Bács megye hódoló feliratára

Bácsbodrog vármegye közönsége részéről Kelet-Magyarország és Erdély egy részének visszaszerzése alkalmából hódoló feliratban üdvözölték a Kormányzó Urat. A legfelső Hadur nevében a kabinetiroda vezetője nyilvánította köszönetét. A köszönő szöveget a megye közigazgatási bizottságában ismertették.

December közepén lép életbe a téli vasuti menetrend

Nemzetközi szokások szerint a vasutak téli menetrendjének október 15-ére kellett volna életbe lépnie, ez azonban idén nem történt meg és a MÁV nem tájékoztatta a közönséget arról, hogy mikorra tervezi a téli közlekedési rend életbelépését. Ujabb értesülés szerint azt tervezi a kormány, hogy az őszi nagyobbarányú áruszállítás lebonyolítása után, körülbelül december közepére, a mennyiben megfelelő mozdony rendelkezésre áll, teljesen átdolgozott, új menetrendet léptet életbe, amely a visszatért területek lakossága részére kedvezőbb összeköttetést biztosít. Nyilván ekkorra várható az egész országban a téli menetrend életbelépése.

Hétfőn kezdi meg a Közélelmezési Hivatal az új petroleumulványok kiadását

A Közélelmezési Hivatal hétfőn kezdi meg a november, december és január hónapokra szóló új petroleumulványozási utalványok kiadását. A hivatal vezetője ezúton is értesíti a közönséget, hogy az új petroleumljegyekét botfüzetekben pontosan a következő napokon jelentkezzenek:

Október 21-én, hétfőn A, Á és B, kedden a C, Cs, D, E, E és F, szerdán a G, Gy, H és I, csütörtökön a J és K, pénteken az

L, M és N, szombaton az Ny, O, P és R, hétfőn az S, Sch, és Sz, kedden a T, U, V, Z és Zs betűvel kezdődő családnevek kiutalt petroleumulványozási utalványokat adják ki.

Kötelés mindenki a lejárt petroleumulvány megmaradt részét a közélelmezési hivatalnak beszolgáltatni, mert csak ennek ellenében adják ki az új jegyeket. A Közélelmezési Hivatal figyelmezteti a közönséget, hogy min-

denki pontosan a fenti napokon vegye át utalványát, mert akik nem jelentkezők a megfelelő napon, azok csak a hó végén 30-án és 31-én kapják meg a jegyeket.

Azok a háztartások, ahol villany, vagy gázvilágítás van, petroleumulványt nem kaphatnak. Itt említhetjük meg, hogy a további hetekre érvényes cukorjegyek kikészítését is már megkezdték.

Javul Bácsbodrog vármegye népmozgalmi statisztikája

Bácsbodrog vármegye népességi statisztikája az idén valamelyes javulást mutat. A javulás szeptember hónapban is megállapítható, amikor a megye járom járásából 164 születést jelentettek, ezzel szemben az elhalálozások száma 110 volt, tehát majdnem egyharmadával kevesebb. A házasságkötések száma 34 volt.

Az elhaltak közül heten 7 éves

korúak, 82-en ezen felüli életkorban hunytak el. Négy esetben öngyilkosság, egy ízben emberölés, tizenháromszor fertőző betegség okozta az elhalálozást.

Tüdőgyulladás öt, tuberkulózis hét esetben, aggkori elgyengülés tizenhat esetben szerepel a halálokok között.

A fertőző betegségek közül a tifusz tíz, a dífteria egy, a sar-

lach nyolc, a tuberkulózis ugyan-csak nyolc, a trachoma tizenkettő, a malária négy esetben lépett fel.

Dr Nagy Árpád a bajai járás tiszti orvosa a vármegye közigazgatási bizottságának ülésén bejelentette, hogy megartották a megyében az ellenőrző egészségügyi vizsgálatok során a közutak vizsgálatát is és harmincha közút közül négynek a víze nem alkalmas fogyasztásra.

Elérte már a 11.500 pengőt Baján az Erdélyért indított gyűjtőakció eredménye

Csak néhány héttel ezelőtt hangzottak el az ország első nagyszonyának kéré szavai, melyeket a társadalomhoz intézett azért, hogy Kelet-Magyarország és Erdély egy részének visszacsatolásával az anyaországhoz került területek kifosztott népét pénzügyi adományaival segítse.

A legfelső hadur hitvesének szözeata nem maradt visszhang nélkül. Nincs az országnak egyetlen városa és községe, amelynek népe meg nem mozdult volna, hogy testvéri szeretetének és összefogásának tanujelét adja.

Baja városnál dr Kászonyi Richárd főispán elnöklésével értekezletet tartottak s azon egy gyűjtőbizottságot alakítottak a város hölgyeinek a társadalmi és szociális munkák

iránt érdeklődést tanúsítottak. [Ugyanakkor vitéz Filep József városparancsnok feleségét kérték fel ismételtlen arra, hogy a gyűjtőbizottság elnökségét vállalja, annyival is inkább, mert vitéz Filep Józsefné már az elmúltban lefolytatotta bajai gyűjtés idején is nagyszerű eredményt tudott elérni és az ő, valamint a vele dolgozó lelkes és önfeláldozó hölgytábornak az érdeme, hogy a bajai közönség annyi készséggel és megértéssel ajánlotta fel támogatását.

Vitéz Filep Józsefné és a városnak a gyűjtőmunkába bekapcsolódó hölgyei ezúttal is gyönyörű eredménnyel igazi, nemes, magyar lelkesedéssel végzik áldozatos missziójukat.

A lelkes hölgytábor minden házon bekopogtat, hogy a közönséget adakozásra kérje. A fáradságos nehéz munka el is érte a kívánt sikert. Eddig a még mindig folyó gyűjtés 8480 pengőt biztosított erdélyi magyar testvéreink számára. A város 3000 pengős adományával ez az összeg már majdnem elérte a 11.500 pengőt.

Hivatalosan is tárgyalásra kerül boldog Margit szentlélekvatási ügye

A magyarországi Püspöki Kar szerdán tartott őszi konferenciáján, amelyen több fontos szervezeti, iskolai és egyéb folyó ügyeket tárgyaltak meg, az elnöklő bíboros hercegprímás bejelentette, hogy Árpádházi Boldog Margit szentlélekvatási ügye most már hivatalosan is tárgyalás alá kerül,

Ára 10 fillér.

Diákok!

sapkát, táskát, harisnyát, pullovert, tornacipőt, trikót, nadrágot, fehérneműt, ernyőt, zsebkendőt és törülközőt

c s a k i s

REINHARDT DIVATCSARNOK-ban
vásároljunk!

Románia megerősíti feketetengeri és dunai flottáját

A „Vreme” belgrádi lap kukaresti jelenése szerint békaresti tengerészeti körökben kijelentették, hogy Románia nagy gondot fordít a dunai flotta kiépítésére. A flotta főleg monitorokból és ágyunaszádokból fog állni. Kiépítik és megerősítik Konstanza kikötőjét és a feketetengeri román flottát is. Ebben a nemrég Romániába érkeztetett német katonai szakértők lesznek segítségére a román haditengerészetnek. Jól tájékozott körökben rámutatnak arra is, hogy Romániába megkezdik a tenger-alattjárók építését.

Kétszáz éves a bácsalmási plébánia

Most van kétszáz esztendeje annak, hogy Almás kamarai birtok plébánosát kapott. 1740. őszén vette meg a mai bácsalmási plébánia alapját Maurovics Péter római katolikus lelkész. Az új plébániának akkor 400 hívője volt s 200 év alatt az egyházközösség tagjainak száma 13.000-re emelkedett.

A két évszázad óta működő bácsalmási plébániának 11. plébánosa volt a nemrég elhunyt Barth Benedek t. kanonok.

Jelki András első fordítója

Írta: ZIMÁNDI PIUS.

A jövő esztendőben lesz 150 éve annak, hogy Jelki András bátor és érdekes kalandjait első ízben olvashatta saját nyelvén hazánk olvasóközönsége. Városunk kalendos életű fiának a közelmúltban föllíltott emlékműve mellett sokszor elmegyünk, de vajjon ha nyunknak jut eszébe láttára az a szerencsétlen sorsú férfi, akinek munkássága tette először szélesebb körökben itthon is ismertté rokonszenves földünknek a nevét. „Jelki Andrásnak, egy született magyarnak, történetei” volt a címe a német szöveg nyomán készült

Ma és vasárnap lesz Szent-istvánon a „Dorozsmai szélmalom” bemutatója

Szentistvánon a műkedvelő ifjuság nagy lelkesedéssel készül a „Dorozsmai szélmalom” bemutatójára. A hangulatos énekkel és ügyes táncokkal tarkított, magyaros levegőjű darabot Jávor Ferenc káplán rendezti nagy ügyességgel és rutinnal s a darabot orszombaton, illetve holnap, vasár-

nap este 8 órai kezdettel fogják előadni. Az előadás az újonnan felépített szentistváni iskola kultúrtermében lesz hatáson kiállított színpadon és szép díszletekkel. Az előadás iránt Szentistvánon olyan nagy az érdeklődés, hogy a belépőjegyek valóban elővételben már majdnem elfogytak.

A zsidó árusoknak az országos vásárokról való kitiltását kérte a Baross Szövetség Bala és Vidéke Fiókja

A Baross Szövetség Bala és Vidéke Fiókja vasárnap délelőtt taggyűlést tartott. A szép számmal megjelent tagok előtt Pestuka Ferenc elnök ismertette a vezetőség eddigi működését.

Többek között bejelentette, hogy a zsidó árusoknak a megye és a város területén tartandó országos vásárokról kitiltása érdekében a vezetőség a városi és megyei törvényhatóságokhoz fordult.

Ez a helyi és megyei ipar és kereskedelem érdekében azért volt fontos és sürdős, mert a fővárosból és a tilalmat kimondó többi megyéből és városokból a zsidó árusok azokra a helyekre tódulnak, ahol a tilalom kimondva még nincs, eltelepítik piacait és vásáralt és türelmetlen versenyt teremtenek a helybeli iparnak és keresked-

lemnek. Bejelentette az elnök még, azt is, hogy a fővárosi és vegyeskereskedő tagok az árubeszterzés megkönnyítése céljából közös nagykereskedőt óhajtanak felállítani Ennek megvalósításra a legjobb uton halad előre.

A tagok örömmel és helyeslé-

A cyánózás gyors

olcsó
kényelmes
FUREDI SÁNDOR
okl. vegyész-mérnök cyánózó vállalata
Baja, Cifrusz Ferenc-utca 13.
Lakásvizsgálattal megbízva:
LISZKA és HIDEG
szobafestők, Baja
Arany János-utca 2. (Drescher ház.)

magyar kisdának és ennek a könyvnek átültetőjéről, tragikus sorsát szeretnék ismertetni az itt következő sorok.

1815-ben egy koratavaszi rapon Bécsben, a Stuben külvárosában halva találják egy magyar író. A kongresszus lázában élő császárváros fői sem figyelt rá, csak itthol vették tudomásul szomorodott szívvvel, hogy „hazánk egy tudós és munkás fia, tekintetes Lukai Sándor István ur életének 62 esztendejében hosszasan betegkedése után a boldogok országába csendesen által költözött.” Ő volt az első magyar bibliografus, és ővé a keserű nevezetesség: a magyar irodalom első öngyilkosa: fejbőlötte magát.

Társulatul élt, megányosan halt meg. Amikor lakására kiszállt a rendőri bizottság, szolgálja nem tudott egy rokont, barátot sem megnevezni. Barátaitól elfelejtve, rokonaitól nem szeretve, elhagyottan távozott az életből, mely neki kevés örömet adott. Lakását lepecsételték, holttestét törvényes közszelemre a közkórházba szállították.

Sokat betegkedett. Már a nyitrai gimnáziumból is ezért vették el, pedig a legelső tanuló volt. Az iskola anyakönyvébe ez van bejegyezve róla: ipsa pieta, ipsa modesta, ipsa innocencia: maga a jámborság, maga a szerénység, maga az ártatlanság. Hossza és magányos volt az ut, amely az

sel vették tudomásul a vezetőség munkásságáról történet beszámolót és kimondták, hogy minden hónap első vasárnapján délelőtt 10 órakor az Ipszestülébe minden külön értesítés nélkül taggyűlésre jönnek össze.

Az éjszakai ködben a Dunába veszett egy hajósiegeny

Éjszaka csónakon akart átkelni a Dunán Kóbor József 35 éves dunaföldvári hajósiegeny. A ködben nem vette észre a közeledő hajót. A víz sodra a hajó oldalához vágta a csónakot, Kóbor a vízbeesett és elmerült. Holttestét még nem találták meg.

Október 24-én rendkívüli közgyűlést tart a vármegye

Bács megye törvényhatósági bizottsága október 24-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlési tárgysorozatok csupán két ügye van. Alapítványi elterjesztés alakjában kerül a közgyűlés elé a zsidó piaci árusoknak az országos és helyi vásárokról, valamint bucsukról való kitiltása és a városi és piaci rendtartásokról szóló vármegyei szabályrendeletnek ilyen értelmű kiegészítése.

Foglalkozik a közgyűlés ezenkívül a HONSZ kérelmével, amely a szövetség felsőházi és törvényhatósági képviselője ügyében följelentést javasol a kormányhoz.

A közgyűlés előtt fél 9 órakor közgyűlés is lesz ezeknek az ügyeknek előkészítésére.

ipsa pietasból az erőszakos halálra sodorta. Egészségi állapota később sem javult s leveleiben ezt sürdün említi.

Családi viszonyai sem áldásosak. Anyját hamar elvesztette, apját 17 éves korában. Mind a nyolc testvére gyermekkorában halt meg, apjának — rajta kívül — csak első házasságából való két gyermeke: Károly és Rozália maradt meg. Az apa végrendeletének eredetije elvesz, a másolat, melyben az ősi birtokot és szerzeményt két fiára hagyja, nem ismerik el a rokonok. Ádatlan harc indul meg a vagyonért. A családi viszálynak és pórakadásnak se vége, se hossza. Bátyja ügyetlen gazdálkodása miatt is

A százpengős csirke különös kalandja egy bácsalmási szőlőtől a bajai törvényszékig

Különös és érdekes csirkeper miatt kerültek tegnap a bajai törvényszék elé Somoskövy István és Kiss Lajos mélykúti gazdák, akiknek Bácsalmás határában egymás szomszédságában terül el a szőlőjük.

Julius 1-én Kiss Lajos kiment a szőlőjébe, vele volt két bérese Bessenyoí László és Bessenyoí János. Reggelizés közben a szomszéd szőlőből átjöttek Somoskövy csirkéi, melyek különben is behelátogattak a tilalmas területre. Kiss Lajos morzsát hintett eléjük s egy csirkét sikerült is becsalogatni a szőlőkunyhóba. A gazda parancsára a két Bessenyoí megfogta és összekötözte a csirkét mikor aztán hazafelé készültek aztán hazafelé készültek ezt is feltették a kocsiára, még le is takarták, hogy senki észre ne vegye.

Arra ment egy ismerős gazda, meghallotta a csirkecsipeget és mert tudta, hogy a közelben csupán Somoskövy szőlőjében volt baromfi figyelmeztette a dologra. Másnap reggel Somoskövy kiment a szőlőjébe s megállapította, hogy egy csirkéje völgyben eltűnt. Átszólt a szomszéd szőlőbe, ahol Bessenyoí László dolgozott, hogy küldje elő a gazdáját, beszéljni akar vele. Kiss meg is jelent, de Somoskövy addigra már tanút vitt hozzá s mikor Kiss beismerde, hogy a csirke

nála van, de hajlandó visszaadni, Somoskövy így felelt:

— Azt már nem, ha az Isten neked ítélte a csirkét maradjon ott, énnekem nem kell.

Kijelentette azonban, hogyha Kiss megfelelően kártalanítja, nem jelenti fel.

A röstelkező Kiss Lajos hogy a csirkeügyet lezárja hajlandó volt az egyességre, csak hogy Somoskövy kerek száz pengőre emelte a csirke árát. Kiss Lajos ebbe is belement és adott is adott is egy két nap múlva Somoskövynek 30 pengőt. Közben a furcsa csirke históriáról beszélni kezdtek a faluban és megtudták a dolgot a csendőrök is, akik nyomozni kezdtek.

Ennek eredményeképpen mind a két gazda a vádoltak padjára került. Kiss Lajos ellen tulajdon elleni kihágás miatt, Somoskövy István ellen pedig zsarolás vétsége címén emeltek vádat. Mivel Somoskövy nem kívánta Kiss Lajos megbüntetését és mert az magánindítványos cselekmény miatt került a törvényszék elé, vele szemben az eljárást megszüntették, Somoskövy Istvánt azonban zsarolás vétségében mondták ki bűnösnek és ezért 30 pengő pénzbüntetésre ítélték.

Hirdessen a Bácskai Újságban.

rör zuduk a nyakába. Pedig jelke utálja a zajt, a lármát, szereti a békét. A nagy kavarodásban, egyenletlenkedésben rokonai közül a nők alaposan kivették részüket, főleg miattuk szenvedett sokat. Ippen ered nőgyűlölete. Az osztokodásnál neki jut az ősi kasztyó, a nyitramegyei Lukán, költői szépségű helyen, a Vág balpartján. A magányosan környéke fölé emelkedő házat renováltatja és a bajarat fölött belülről réztáblát tetet a falba, rajta erős, de jellemző fölírás: „Jaj annak a háznak, hol telen bitának jármot vehet a nyakába. Renovált Stephanus Sándor 1778.” Huszonnyolc éves. Nem nősült meg soha.

Gazdálkodni nem tudott, sem

szeregett, a falusi élet nem tudta lekötöni. A községnek 500 tól lakosa volt ekkor.

Menekül: ir és utazik. Harmincegy éves korában Bácsba költözik, a magyar irodalom ekkori fókuszába. Kiadja a világlárol bajai szabályegény lelki András históriáját. Valami végzet lebeg a könyvön. A most közkezen forgó Jelki András utazásainak átdolgozója, Hevesi Lajos is önkézevel vetett véget életének. Tizenkét kötetben jelenteti meg Sándor enciklopédikus tartalmú Sokféléjét. Nem annyira folyóirat, mint inkább ismeretter. Maga írja az egészet „hazámnak szolgálatjára”. Legnevesebb alkotása azonban a „Magyar könyvesház, avagy a

Nagyteljesítményű
Kiszuper

Tízezrek hallgatják és dicsérik a multévi ORION kiszupert, de az új típus még ennél is tökéletesebb

ORION 144

Kapható minden ORION rádió-kereskedőnél

A bajai közönség adományai az „Erdélyért” segélymozgalom javára

Maraczik Márton 1, Hadanich Béláné 1, Majorcsics Testvérek 5, Prigly Gizella 5, Vattay Gyuláné 1, Müller Jánosné 1, Szabó Józsefné 1, dr. Pataki Kálmán 5, Berényi József 2, Behvecz Antalné 1, Angyal Zoltánné 2, Mormor Lajos 1, Mormor Ferenc 1, dr. Fischer János 1, dr. Bruszt Lajosné 1, dr. Bánhidy Ferencné 1, Lieber Józsefné 1, Grót Józsefné 1, Pihy Lajos 1, Iktóty Istvánné 1, Pestalits András 1, Szegi Istvánné 1,50, Kiss Györgyné 1, Taub Gyuláné 1, Kiszán Ferenc 2, Krupity Péter 2, Katits Jánosné 2, Vass Józsefné 1, Horváth Béláné 1, Gál József 1, Elek Mária 1, Krisky Sándor 2, Mányi Páruhá 2, Kovács János 1, Scultéty Andorné 2, Keller Eus 1, László Ágnes 3, özv. Albrecht Nándorné 1, dr. Zsigmond Albert 5, Nacsá András 3, Nyul Ferenc 1, Csapláros Sándorné 1, Sebestyén Károlyné 1, Guliyás József 2, Szécsényi Nagy 3, Olvashatatlán aláírás 1, Gellért Ágoston 2, Sebes-

tyén Jolán 1, Lévy István 1, Hegyi Kálmánné 1, Podhorszky Mihály 1, özv. Gregus Aurélné 1, Neszlényi Gyuláné 1, Fehér Jenőné 1, dr. Ritter Gyuláné, Barcsai József 2, özv. Berzenkovicáné 1, Giller Józsefné 1, Pacák Gusztávné 2, Peller Péterné 1,10, Kárpáti 4, Bege Lajos 2, Máté Lajos 1, Pera Katalin 2, Csabai Eléné 2, Juhász Mihályné, Ackermann János 1, Bálint János 2, Bauer Imréné 1, Csernyus Gergő 1, Bojnár Károly 2, N. N. 1, Vondra Ottóné 2, Somogyi Elemérné 2, dr. Mikolits Mihály 5, N. N. 2, Kárpáti Paula 2, Kárpáti Aranka 3, dr. Fehér Lőrinc 5, özv. Lovas Józsefné 1, Mansz Józsefné 1, Kurz Jánosné 2, Rabata Pál 1, Pál Joachim 1, Hajnal Ferenc 1, Romvári Antal 1, Habár József 1, Tóth Antal 5, Beck Mátyás 1, özv. Király Géza 1, Viszreg Mártoné 1, Kovács Jánosné 1, Rózsa Pál 2, Nagy Istvánné 1, Brunowszky Rezső 6, özv. Weidinger Gusztávné 2, Moczári Aladár 2, özv. Bélics Gyuláné 2, Ultsch Mária 1, Pósta Árpád 5, Piacsek Károly 3,65, Horváth G. János 1,58, Gavenda Antal 1,58 pengő.

(Folytatjuk)

magyar könyveknek kinyomtatá sok ideje szerint való rövid említésök”. Ez az első magyar biblíográfia, ez őrizte meg nevét.

Másik menedéke: utazni. Vonzották a távoli tájak, London, Páris, Prága, Berlin, Drezda, Svájc. Ki nem érezte még a vágyat: kiszakadni rendes életünkéből, egy kicsit magunkból is, ismeretlen emberek, messze tájak közt élni idegenül, egyedül? Egy szállal azonban mindig odakötötte magát az emberekhez, nem akart egészen magános lenni, utazásaihoz mindig vitt magával társat. Hazánkat is meg akarta ismerni, sorra járta az Alföld és Felvidék városait. Mindenütt először is a könyveket kereste. A könyvek

szerelemese volt, gyűjtője és ismertetője.

Nagyszámú kötetből álló könyvtárát az „origáló” Akadémiára hagyja végrendeletében péczygyűteményével együtt. A leluceknek 5000 forint hagyományoz, „szülés-házra” ugyanannyit. A Sándor-dominium önhibájukon kívül elszegényedett jobbágyainak ispotályt akart fölláttani.

Végrendeletének egyik pontja nem teljesült. Ott szeretett volna nyugodni a Vág partján, hazai földben. Temetőt is készített. Halálában kívánt visszatérni kis falujába, ahonnan valami ideges nyugtalansággal életében mindig elvagyott. Bécsi temető ma már jeltesen sirja fogadta magába a meghasonlott bibliográfust.

Panasszkodás

*Hajh, de messze van a tanyám!
Temetőben apám, anyám!
Szülőfalum karsu tornya!
Két hívogat a harangja?*

*Hegyek alján, ott születtem,
Erdőn, mezőn nevelkedtem,
Hős forrásnál álmodoztam;
Szegényen is boldog voltam.*

*Nótán, mesén, könnyön éltem,
Mégis virult száz vetésem;
Tisztán zengett imádságom:
Ennyi volt a gazdagságom.*

*Hajh, de messze sodort a szél!
Árva lettem s olyan szegény!
Gondra bűt hoznak a napok,
S még könnyet se hullathatok.*

Baja, 1940. okt.

Birinyi József.

Gyümölcsfákat

Utassunk ősszel, elő-
jegyezhető **vitéz**

Csepregi Már-

ton ny. áll. kertész-

nél, Baja, Fehérlő utca

27. sz. Ugyanott bo-

kor és magas törzstű

rózsák, buxusok, thu-

ják és fenyők kaphatók.

**Ellopták tőle
a más kerékpárját**

Kiss József Várady Érsek-
uti lakos jelentette a rendőr-
ségen, hogy Rózsahegyi Im-
réné bajai lakostól kölcsön-
kért egy „Z. 1178 sz. To-
rockó” gyártmányú női ke-
rékpárt. Amíg Kiss a postán
időzött, a posta elől a kerék-
párt ellopták.

**A Liszt Ferenc-Kör
„Erdélyért” hangverse-
nyének nagy sikere**

A perlaton szépségű Unnapi
hangversenynek nemcsak átütő
nagy erkölcsi sikere volt, hanem
jelentős összeget is juttatott a
városi „Erdélyért” bizottság utján
erdélyi testvéreink segítésére.

Az est bevétele 428.80 P, ki-
adása 80 P, tiszta jövedelme te-
hát 348.80 P volt.

Felülfizettek: Szabó Sz. Dusan
dr. 8, Scherer Ottmár 3, Friedrich
Daniel 2, Magyar Ált. Hitelbank
2, dr. Tokay László 2, dr. Róna
Dezso 2 pengőt, összesen 19 P t.
A női rendező bizottság, élén vitéz
Filip Józsefné urasszonnyal, Reiser
Mária, Reiser Bella, Reiser Vera,
Lamusits Lili, Zákány Ida, Bayer
Babi, Fényes Mária, Bácskai Zsu-
za és Kollár Iona urleányokkal
lelkesen dolgozott az anyagi siker
fokozásáért. Mind ök, mind a fe-
lülfizetők fogadják a Liszt Kör és
az erdélyi testvérek háliját.

Könyvek

A szürke selyemkendő

Ti okzatos események tüdődnok
ehhez a szürke selyemkendőhöz,
ami nem is lehet másként, ha
megtudjuk, hogy a rejtelmek írő-
jának M. Eberhartnak legújabb
regénye viseli ezt a címet. Most
jelent meg a Pengős Regények
sorozatában az új Eberhart kötet,
amelyben elbódít a hírneves író
szinte határtalan fantáziája. Egy-
idejűleg került könyvpiacra a két
legfrissebb Felpengős Regény is.
Egyikben, amelynek „Az egyip-
tomi nyaklánc” a címe a legújabb
detektív-sztár, az ellenállhatatlanul
kedves és félelmetesen lélekbelátó
Philo Vance mutatkozik be, aki-
ben Van Dine hódítóan népszerű
könyveiben megirt csodálatos ese-
teit milliószámra olvassák Ameri-
kában. A másik Felpengős kötet
Törökne Kovács Hermin regénye
„A várkastély vendége”, amely-
ben egy különös orvos és egy
elszánt riport kisasszony viaskod-
nak egymással a bűnök árnyéká-
ban az igazságért és a szerelem-
ért. Október közepének meglepe-
tése lesz az új Max Brand re-
gény: „Az előkelő haramia”, a-
melyet a Pengős kiadásban olvas-
hatnak a világszerte divatos író
magyar hívei.

Megnyitló üzlettemben

**üzlettársat
keresek**

50 százalékos haszonrészesé-
dással (10.000 P) jelíggel.
Cím a kiadóhivatalban.

**Két sokgyermekes
család kap ingyen
házhelyet Kelebián**

Szent István király ünnepe al-
kalmából az idén Kelebia község
képviselőtestülete ülést tartott
s azon kimondotta, hogy a sok-
gyermekes családok házépítési
akciójához hozzájárul s e célból
két családnak ingyen házfelket
ad. A község határosatához a
vármegye kisgyűlése is hozzá-
járult.

**Eladó
belvárosi ház!**

Városi bérházzal szemben,
Prohászka utca 1. számú ház
21 méteres fronttal, 150-200
négyzetgölgel telekkel eladó. —

Felvilágosítást ad:
dr. MRSZÖLY MIMLOS ügyvéd

K Ö Z P Ö N T J J

filmszínház

Október 18—19—20, péntek-szombat-vasárnap.

Csak 16 éven felülieknek!

**Nápoly
a csókok tüzében**

A forró dalok és forró szenvedélyek művészi
szépségű filmje

Főszerepben

Viviane Romance, Tino Rossi, Mireille Balin és
Michel Simon

Mozijegy-utalványok a „Bizalom Irodában” kap-
hatók 6—7¹/₂ havi hitelre. Liszt Ferenc utca 4.

Kisérőfilm és hirdató kiegészítés

U R Á N J A

filmszínház

Október hó 18—19—20—21—22-én,
pénteken—szombaton—vasárnap—hétfőn—kedden

Budapest legnagyobb magyar film sikere!

IGEN VAGY NEM?

Ragyogóan szellemes magyar vigjáték.

Főszereplők:

Muráti Lili, Szörényi Éva, Vaszary
Piroska, Kis Manyi, Páger Antal,
Jávor Pál, Mály Gerő, Pethes Sándor

Mozijegy-utalványok a „Bizalom Irodában” kap-
hatók 6—7¹/₂ havi hitelre. Liszt Ferenc utca 4.

Kulturfilm és hirdató kiegészítés

HIREK

Ejjeli szolgálatot tart és vasárnap reggel fél 8 órától egész nap nyitva tart:
Weber Dénes
gyógyszerésztára

Varga László S. J. a kiváló szociológus előadása Baján

A T. E. Sz. bajai fiókjának meghívására október 25-én, jövő hét pénteken Bajára érkezik dr. Varga László jézus-társasági atya, a kiváló szociológus és országosan ismert szónok, aki este 8 órai kezdettel a városháza közgyűlési termében előadást tart. Dr. Varga időszerű szociológiai kérdésekről szóló általános érdektű díjmentes előadására mindenkit szívesen lát a rendezőség.

— **Orvosi hír.** Katonai szolgálatról hazatértem, orvosi rendeléseimet ismét megkezdtem. Polgár Lajos orvos.

— **ELJEGYZÉS.** Reiser Mária, dr. Reiser Antal városi tanácsnok és szondi Ertl Irén leányát Baja eljegyezte halasi Kun György m. kir. főhadnagy, néhai halasi Kun Tibor MÁV. főmérnök és kísérelmeczi, nagyselmeczi és nemesrudóifalvi örök Fholt Piroskai (Baja).

— **Naphőzi otthonos ovodát akarnak felállítani Rémen.** A szociális és a gyermekvédelmi szempontok szemelőd tartásával Rémen község képviselőtestülete elhatározta, hogy naphőzi otthonos ovodát állít fel. A gyermekintézmény céljaira a község a költségek felét, 6000 pengőt szavazott meg. A kiadások másik felére állami támogatást kérnek, azonkívül a dologi kiadások fedezéséhez is hozzájárulnak.

Ne dobja a sarokba az öreg cipőket. - Azonnal pénz!

Vessék fiú és lánycipőket, női és férfi cipőket, női és férfi ruhákat, gyermek télikabátokat, egyhuzatot, tollat, rongyot, lószőrt, butort, gyermekzuccikat.

Tessék elhozni és azonnal pénz!

Igazolványt előmutatni.

BRUCKER

hat. eng. úszeres

— zsidóbus. — Baja, Honvéd u 22.

Eladók olcsó ruhákat, cipőket

— Délután nyitva. —

— **Új igazgatót kapott a bácsalmási német polgári Özv.** Gyenes Józsefné lemondásával a közoktatásügyi miniszter rendeletére a bácsalmási német tanfelügyelő áll. polg. leány és fiúiskola vezetését Abaffy Mihály vette át. Az új igazgató régi magyar erdélyi családból származik. Tíz éven keresztül működött a kalocsai állami polgári fiúiskolánál mint matematika—fizika—vegyszer szakos rendes tanár.

— **Halálhíradás.** Pató Lajos szerkesztő, a Bács megye című zombori újság 25 éven át volt szerkesztő-tulajdonosa 71 éves korában rövid szenvedés után Budapesten elhunyt. Pató Lajos valamikor ismert szereplője volt a régi Bácska politikai életének.

— **Új tűzoltótisztek.** A pécsi kerületi tűzoltótanfolyam sikeres elvégzésével Galicz Mihály (Tatsháza) és Kárpáti Adám (Kunbaja) önkéntes tűzoltótiszti képzést kaptak.

— **Összeesett a hetipiacon.** A hetipiacon a heatesátrak közelében egy idős asszony összeesett. Az előhívott mentők vérző fejjel vitték a kórházba, ahol megállapították, hogy özv. Kovács Józsefné Kispál Juliannának hívják és az esetétől homlokuszódásokat szenvedett.

Négy szoba, konyha, fürdőszoba, pince és mellékhelyiségekből álló

adómentes ház eladó

Érdeklődni lehet Levente-utca 11. szám alatt.

SURGÓSEN VENNÉK

1 világos garderober szekrényt és 1 világos könyvszekrényt. Ármegejelölést és méretet kér Babócsayné, Bátaszék, Tolna m.

— **Kanyaró a bácsalmási iskolában.** Bácsalmáson az elmúlt napokban erős mértékben lépett fel a kanyaró. Minthogy a járványos betegség legnagyobb részben az iskolában gyermekek között észlelhető, október 28-ig a mezőgazdasági középiskola és a katolikus nőiiskola kivételével az összes iskolákat bezárták.

— **A „Ferenc József” keserűvíz** régóta kitűnően bevált házi szer megrogzított székrekedéznél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hasajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az életvégyet fokozza. Kérdesze meg orvosát!

— *Nagyapa, olyan lámpánk van amelyik megtakarítja a saját árát!*

Tungsram Krypton lámpa az!
(A 40 dekalimenes 110 voltos Krypton lámpa például 3 pengőért takarít meg átlagos égéstartama alatt régebbi lámpákhoz képest.)

— **Bácsalmáson vöröskeresztes betegápoló tanfolyamot tartanak** Bácsalmáson dr. Kaszonyi Richárd főispán felkérésére kezdeményezésére a Magyar Vöröskereszt Egylet a légtelenti mentőtanfolyammal kapcsolatosan két hetes gyakorlati női betegápoló tanfolyamot rendeznek. Az önkéntes betegápolási tanfolyamra a jelentkezés most ért véget, a tanfolyam pedig november 11-én kezdődik.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

— **600 pengőt kapnak a mélyruti tűzoltók.** Önkéntes Tűzoltó Testületének támogatására Mélyruti község képviselőtestülete 600 pengőt szavazott meg. A HONSZ. bajai és perjenkai támogatására a jövő évi 20 pengő segélytadják.

Fásítson! Ne ásitson! Ne halassa!

Nemes gyümölcsfát őszi ültetésre Ókrös Illés és Veje Szörög-i állami felügyelet alatt álló faiskolájából rendeljen. Nagyon meg lesz elégedve, főmegbizottunk hívásra felkeresi vidéken is. — Cím: Baja Szent László utca 10 Ókrös faiskola főmegbizottja.

Szóló vessző is kapható.

Ókrös faiskola megbízható, jó és olcsó.

Egy jókarban lévő szmoking öltöny eladó

Érdeklődni lehet a 134-es telefonszámon.

— **Áramszünet.** Baja Város Közműveitől kapott értesítésünk szerint folyó hó 20-án, vasárnap a komlói áramfejlesztőtelep hirtelen berendezése évi szokásos tisztogatási munkálatainak elvégzése céljából reggel 6 órától előre láthatólag déli 12 óráig mind Baján, mind pedig a bácsalmási községekben áramszünet lesz.

— **Haszonbérleti védelem.** A hivatalos lap október 17. száma rendelkezést közöl az 1939—40. gazdasági évben renkiivüli elemi károkat által sújtott mezőgazdasági ingatlanok haszonbérbeletelítésére vonatkozó kedvezményekről. A rendelkezés részletesen felsorolja, milyen esetekben van helye a haszonbérlet mérséklésének.

— **A bő aratás első feltétele** a gondos vetőmagválasztás. Gazdák, ne pocsékolják a galicot. Vöfőmagot takarít meg, ha higanyos pácot használ. Az összes modern csávázószerkezet raktáron tartja a Városi Drogeria, ahol ismertetőt, szakaszerű tanácsot is készséggel nyújtanak. Telefon 850.

Bácska Újság POLITIKAI NAPILAP

Kiadja az ÚJ ÉLETT nyomda r. t. Baja
Főszerkesztő és felelős kiadó
Dr. Huszti Károly.
Szerkesztő: Boranyi István.
Szerkesztőség: Arpád-tér u. Telefon 46

Ha pénzt akar

megtakarítani, akkor

1 mm. vékony szalagfűrésszel

vágassa el a fáját.

Kereskedőknek, iskoláknak nagyobb mennyiséget olcsóbban vállalok.

Tisztelettel

Halász János

Flórián utca 14. sz.

Nemzeti Szálló kádfürdőit

mindennap reggel 8

órától este 10-ig

használhatja a közönség.

Ne pazaroljon el semmit potom érért, hanem először hirdessen a Bécsi Újságban

MERCEDES-BENZ

személy és teherautóautó bácsvidéki képviselője készséggel bemutatja

MINTAKOCSIJÁT**Blücher József autógarage**

BAJA, Latinovics Gábor utca 3. sz. — Telefon 423.

Kerámít, egyszerű cement, díszes mintás, mosaik, metlachi, csempe**burkoló lapok**

Permetező beton hordók Beton kéményajtók

Működő sirkeresztek Piramisok

Heraklit, Biber

szigetelő lemezek és minden építőanyag

legjutányosabb árban szerezhető be

Grünhut és Társatégla és cementárugyár, szénnagykereskedés
Telefon 160. BAJA. Telefon 160.**ÚJ ÉLET NYOMDA R.T.**

BÉRI: STAHL és BERÉNYI

Baja, Árpád-tér 6. (Leánygyermek)

Könyvnyomda — Könyvkötészet

Készít: kereskedelmi és üzleti nyomtatványokat, levélpapírokat, értesítéseket, eljegyzési és esküvői lapokat, bálí és egyéb alkalomra meghívókat csinos kivitelben.

Telefon 46.

Telefon 46.

MAVAUT**NYÁRI****MAVAUT****AUTOBUSZ MENETREND**

Érvényes 1940. augusztus hó 27-től bizonytalan ideig.

Baja-Szeged

5.05	14.05	17.00	ind. Baja, Nemzeti Szálló	érk. 9.00	10.30	19.00
-	15.18	17.51	érk. Tataháza, Kollár v.	ind. 8.06	9.40	18.11
5.55	15.14	17.51	ind.	érk. 8.05	9.40	18.08
6.05	15.27		érk. Bácsalmás, Repp v.	ind. 7.53		17.49
7.05	15.45		érk. Kelebia p. u.	ind. 6.50		16.50
		18.08	érk. Mélykut, Mészáros v.	ind. —	8.19	
8.45		19.45	érk. Szeged, Széchenyi-tér	ind. —	7.40	15.30
Menetjegy:	Kelebiára P 5.80	Bácsalmásra P 8.—	Szegedre P 8.40			
Menettértjegy:	P 8.—	P 8.40	P 14.—			

Baja-Jánoshalma

6.25	14.80	20.80	ind. Baja, Nemzeti Szálló	érk. 7.45	15.85	
6.59	15.08	21.08	érk. Felsőszentiván, Szabó k.	ind. 7.08	14.58	
7.05	15.12	21.11	ind.	érk. 7.00	14.50	
7.20	15.27	21.24	érk. Réms, községháza	ind. 6.49	14.35	
7.41	15.48	21.48	érk. Borota, postahivatal	ind. 6.27	14.18	
7.58	16.05	22.00	érk. Jánoshalma, ált. tkpt.	ind. 6.05	14.00	
* csak hétköznap, † csak vasár- és ünnepnap közlekedik.						
Menetjegy:	Felsőszentivánra P 1.70	Jánoshalmára P 3.20				
Menettértjegy:	P 2.10	P 5.80				

Baja-Felsőszentiván

5.05	6.25	14.05	14.30	17.00	20.80	ind. Baja	érk. 7.45	9.00	10.30	15.85	19.00
5.42	6.51	14.42	15.00	17.29	21.00	érk. Csávolya	ind. 7.16	8.34	10.03	15.05	18.23
5.50	6.59	14.50	15.08	17.37	21.08	érk. Felsőszentiván	ind. 7.08	8.26	9.55	14.58	18.26
* csak hétköznap, † csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.											
Menetjegy:	Csávolyra P 1.80	Felsőszentivánra P 1.70									
Menettértjegy:	P 1.80	P 2.10									

Kalocsa-Kiskunhalas-Szeged

6.05	15.15	ind. Kalocsa, Budavári vend.	érk. 9.20	19.80
7.35	16.38	érk. Kiskunhalas, piactér	ind. 7.50	18.00
8.32		érk. Kiskunmajsa, községháza	ind. 7.09	
	17.39	érk. Árpádközpont, Lakatos ker.	ind. 6.51	
9.50	18.25	érk. Szeged, Széchenyi-tér	ind. 6.05	15.50
Menetjegy:	Kecelre P 1.80	Kiskunhalásra P 3.80	Szegedre P 8.40	
Menettértjegy:	P 2.90	P 5.70	P 13.40	

Baja-Hajós-Kalocsa

5.35	13.40	ind. Baja, Nemzeti Szálló	érk. 7.45	15.35
6.54	14.08	érk. Sükösd, községháza	ind. 7.13	15.00
8.30	14.44	érk. Hajós, nagyvendéglő	ind. 6.35	14.21
7.00	15.15	érk. Kalocsa, Budavári vend.	ind. 6.00	13.45
Kalocsára: menetjegy P 5.20 Menettértjegy P 6.40				

Kalocsa-Dusnok-Baja

15.15	ind. Kalocsa, Budavári vend.	érk. 6.55
15.59	érk. Dusnok, Péjő vendéglő	ind. 6.18
16.20	érk. Sükösd	ind. 5.55
	Baja, Nemzeti Szálló	ind. 5.35
Menetjegy:	Baja-Dusnok P 3.40	Kalocsa-Dusnok P 1.80
Menettértjegy:	P 3.80	P 2.60

Baja-Császártöltés-Kiskőrös.

6.35	13.40	Baja	7.45	15.35
6.22	14.35	Hajósi pincék	6.18	14.25
6.30	14.48	Császártöltés	6.10	14.17
7.18		Kiskőrös		13.25
Kiskőrösről Prónayfalván indul kedden, szerdán, pénteken és szombaton 7.15. és 11.45 h-kor. — Prónayfalváról Kiskőrösre 7.50 és 12.30 h-kor.				

Értesítés.

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy előre nem látott tehnikai nehézségek miatt autóbuszvonalainkon **é. hó 27-ével** kezdődőleg **forgalomkorlátozást** vagyunk kénytelenek életbe léptetni.

A közlekedő járatok túlszűkítésének elkerülése céljából felkerjük a t. Utazóközönséget, hogy csak a legszükségesebb esetben utazzák.

A bajai kirendeltség körzetében a forgalmi korlátozások a következők:
1005. Budapest—Csongrád—Szeged, A forgalom szünetel.
1006. Budapest—Kalocsa—Baja. Budapest—Kalocsa között a forgalom szünetel.

1185. Kunszentmiklós—Solt—Kalocsa. Az 1, 4, 5 és 8b számú járatok nem közlekednek.

1192. Kalocsa-Dusnok-Baja. A 7 és 12 sz. járatok nem közlekednek

A 6 sz. járat két órával később és Dusnokon túl Sükösdig közlekedik.

1193. Kalocsa-Hajós-Baja. A 2 és a 9 sz. járatok nem közlekednek.

1197. Baja-Szeremle, A forgalom szünetel.

1198a. Baja-Felsőszentiván. A 4. számú járat nem közlekedik.

1198. Baja-Szeged. A 4. sz. járat nem közlekedik. A 7. sz. járat csak Tataháza-Baja között közlekedik. A 2. sz. járat Bajától közlekedik. (Bajáról indul 5.05 órakor).

Budapest, 1940. augusztus 27.

Az Üzemfőnökség.

**Modern frizurák
Tartós hullám
Hajfastés****Kemény J.**

és Társaság

olcsón, garanciával